

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Rimelige Strøe-Tanker ved Kalundborgs i Livet vel meriterede Stads-Satyrikus Jens Baggesens Grav

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Rimelige Strøe-Tanker ved Kalundborgs i Livet vel meriterede Stads-Satyrikus Jens Baggesens Grav", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1433. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1815_263-txt-shoot-idm610.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Rimelige Strøe-Tanker.

(Fortsættelse; se forr. No.)

- 9 **S**ee, det var nu en Episode,
Som for det Første har det Gode,
At den slaaer ind i Tidens Aand,
Og slaaer paa det forkeerte Sind,
At vi af Kiødet skal slage Haand
Og snærpe vore Pligter ind,
Saa vi, hvem kan fordøie Sligt?
Til sidst kun fik den ene Pligt,
At være som en Steen imod
Vort eget Kiød og Blod,
Og staae, til vi i Græsset bide,
Ensidig paa vor Herres Side.
- 10 Seer I, det slog jo ganske net
Ind i jert Hovedfag: Moralen,
Men, hvis jeg ikke regner slet,
Saa slog det ogsaa ind i Talen;
Thi Talen, som I vel kan huske,
Var om den Baggehund at kusse,
Og da Man aldrig kudske ret
Den Hund, Man kiender ikkun slet,
Saa maatte jeg jer ogsaa huske
Paa *hvem* det var, vi skulde kudske,
Og kiæmpe mod Eensidigheden,
Som kun bekom jer slet forleden;
Thi det er slemt, som I maae vide,
At ha'e *Profiten* paa sin Side.
1442See, nu er vi jo midt i Talen;
Thi Talen var jo om, hvorvidt
I maalde med jer egen Alen,
Og det var Skit.
Nu staa'r jeg just og maaler Ka'len,
Jeg mener med hans egen Alen,
Før kan vi ei, selv under Muld,
Ham maale Skieppen fuld.
Og, veed I hvad, godt Folk!
Der ligger nu den Dolk,
Ja ligger, som just ikke
Jeg selv gad ligge;
Men, sandt at sige,
Jeg veed just ei saa lige,
Om ei, naar Man seer dybt i Tingen,
Man ser kun Faa, om ikke Ingen,
Paa denne Kirkegaard, hvis Plads
En ærlig Mand var meer tilpas.
Ja, ja, gjør I kun Mule
Saameget som I vil!
Men Hjertet aldrig jeg gjør til
En Røverkule.
Ja, veed I hvad?
Naar jeg betænker Alt med Alt,
Og naar det skulde være galt,
Jeg heller ligge gad
Hos ham, endskiøndt jeg negter ikke,
Der maatte Pokker ligge;
Men, ligemeget, faae den Skam,

Der ikke heller laae med ham,
End gik med jer paa Krykker,
Ja, løb med jer i Taaget,
1443! Tanker og i Sproget,
Ja gik med jer i Stykker
Som Potteskaar og Glar,
Ja, faldt med jer i Staver
Som Borgermester-Maver,
Som gamle Bryggerkar.

- 11 Hvad? mukker I? Aa Fias!
Forstaaer I ingen Spas?
Saa var det ingen Under,
At han, jeg maaler paa,
Som aldrig gav sig Stunder
Til *Andet* at forstaae,
Og var Professor i'en,
I Spas, i Poesien,
Saa nemt jer kunde viske,
Ja, tog jer som en Svidske.
Saa var det ingen Under,
At i det hele Spil
Han slap for Stik og Vunder,
Og blev kun svinet til.
Hvad sa'e I? Pølsesnak!
Ja, ja, men hør kun bare!
Saa skal jeg ret forklare
Jer, hvori Feilen stak.
I skiældte ham paa Dansk og Tydsk,
I skiældte ind, I skiældte ud,
I vilde lægge ham i Lud
Og banke ham paa Jydsk,
Som om han var en Træskoe-Visk,
En Bergefisk.
I vilde dyppe ham i Skarn,
Og ikke i hans eget Fedt,
Skjøndt aldrig noget Moersbarn
Gav bedre Leilighed til det.
I vilde taabelig ham salte
Som eders Sø'r og Galte,
Og kunde ei opdage,
Kun i sin egen Lage
Kan saltet overalt
Hvad af Natur er salt.
I gik ham ei paa Klingen,
Som det er Kiæmpe-Sæd,
Ja, ei engang til Bringen,
Men til et andet Stæd.
De Fleste kun paa lang Distant
Fra Posten hans
1444! Slog Kneps i Lommen, raabde: Bæ!
Imens den hele spæ, spæ, spæ,
Ja, spæde Flok, end længer fra
Kun hviskede saa smaat: da-da;
Og de som, *bag ud*, kom ham nær,
De kom dog kun med Kyst-Gevæhr:
Med *Spidse*-Blad
Paa langen Raft,
Med *Leen* flad
Paa *Øxeskaft*:
Kort sagt, alt som en *Tærsker-Loe*,
Som hvad der maae til Kvæg paa Stald
Til Knald og Fald
Paa Mark opgroe,
De giæsted ham,
Og høstet Skam.

Med andre Ord:
De paa ham foer,
Som han var *den Jens Langekniv*,
Om hvem mig Jyder har fortalt,
Hvad der vel ei er Sandhed Alt,
Men som dog vel har havt et Liv
Engang forleden,
Og slemt huseret paa *Alheden*.
Men, Bitterdød! kanskee
I havde Ret, godt Folk!
Kom, lad os see
Ret paa den Kniv og Dolk!
Kanskee forandrer jeg min Mening,
Som jeg vel ogsaa maae,
Hvis vi i inderlig Forening
Skal Fienden slaee.
Nu, jeg skal heller aldrig nægte,
Hinanden ligne de to Knægte
I Tidens *Spand*
Jo som to Draaber Vand;
Thi, seer I! nu
Er Krop og Hu
Jo Hip som Hap,
Og Skurv som Skab,
Og Ræv som røde Hunde.
See! Jens de heed jo begge To,
Og paa *Alheden*, kan jeg troe,
De begge gik til Gru og Grunde.*

Da Somme ei er hiemme i
Vort Fædrelands Geographie,
1445Jeg faa'r vel melle om Alheden:
Det er den store jyske Heed,
I hvilket Amt jeg ikke veed,
Men *Silkeborg* det heed forleden.
Derover i min Barndom
Til Vogns jeg alt imellem kom,
Og saae, at der paa Heden gro'de
Kartofler meest, for Resten Rug,
Men kun til høist nødtørftig Brug,
Og hørde at der Ingen bo'de,
Nu paa den egenlige Heed,
Undtagen halv forløbne Tydske,
Saa halv catholske, grumme brydske,
Som ikke Skat og Ti'nde leed.
De kom her i den Syv-Aars Krig,
Og fik særdeles gode Kaar,
Men trak dog siden Aar for Aar
Med Pik og Pak ad Tydsker-Riig,
Og vi beholdt kun Skrab tilbage,
Som gjorde sig knap den Umage
Med Tag og Fag at bøde lidt
Paa Husene, de finge frit,
End sige, som var deres Pligt,
At gjøre Husene til Gaarde;
Jeg hørde meget andet Sligt,
Som og maaskee kan rimet vorde;
Af danske Træ'r, for Rimets Skyld,
Jeg høist kun saae lidt Piil og Hyld;
Men Naaetræer, bitte smaee,
Bag Tørvedigerne jeg saae,
Og Kirken stod saa kort og lav
Som et Kapel paa Mortens Grav.

1445Nu Langekniven, kan jeg troe,

Sad hist i Haand og her i Munde,
Men var dog hos dem begge To
Saa det kan rime *nogenlunde*.
Vel møder Folk Man paa sin Vei,
Som sige vil, det rimer ei;
At Lighed mellem Mund og Haand
Er dog kun *Fattigdom* i Grunden,
Kun som af Haanden og i Munden,
Men den er dog i Tidens Aand,
Og passer godt sig paa Alheden,
Som I kan see herunderneden,
Og hvad der er i Tidens Aand,
Det altid har en vigtig Grund;
Thi snakker Man paa egen *Haand*,
Saa siger Tiden: hold Din *Mund*!
Og naar Man faaer en Dask paa *Munden*
Med *Næver*, ret i Tidens Aand,
1446Saa ta'r, hvem der *kun* seer til Grunden,
Jo Skeen i en anden *Haand*,
Og stikker En Man lidt i *Haanden*,
Saa holder han jo kiønt sin *Mund*,
Og naar Man altsaa seer paa *Aanden*,
Forstaae mig ret! *til Tid og Stund*,
Saa er dog Haand og Mund i Grunden
I visse Maader nær forbunden,
Al Lighed har jo dog en Lammen,
Og hvad der saadan hænger sammen,
I visse Maader paa det Halve,
Kan hænge sammen saa i alle.
Nu veed jeg nok, jeg er en Tosse,
Særdeles i Metaphysik,
Og kan ei i mit Hoved rosse
Den kolossale ny Logik;
Jeg veed og nok, at det a posse
Ad esse skal ei holde Stik,
Men see, om derfor jeg gi'r tabt!
Hvem har vel nu den Haand paa Skaft,
Saa haard, og dertil uforskammet,
At den tør stikke mig, naar jeg
Betræder slagne Landevei,
Og Tidens Aand har rigtig rammet,
Og at jeg ramde den, det veed
Jeg med en god Samvittighed,
For den Ting kan jeg saamænd vise
Et heelt Læs Sort paa Hvidt,
Af smaa og store Verdsligvise,
Som viisde med Exempler tit,
At naar man skynder sig og læsser,
Kan *Posser* gierne gaae for *Esser*.
Jeg veed jo sagtens nok en Haand,
Som ei var bange for i Grunden,
At næseknepse Tidens Aand,
Men det var just en *Haand i Munden*,
Og sæt, den var end i sin Kraft,
Og ikke fløiet reent af Skaft,
Saa, om den mig og stikke kunde,
Den *derfor* stak mig ingenlunde,
At Kniv i Mund og Kniv i Haand
Jeg kalder Eet i Tidens Aand,
Før stak vi vore Hov'der sammen,
Og kappedes i Aandens Rammen.

(Fortsættes.)